

TEKFEN HOLDİNG A.Ş.'NİN 24.03.2022 YILINDA YAPILAN GENEL KURUL TOPLANTISINDA DÜŞÜLEN ŞERHLER VE BU ŞERHLERE DAİR CEVAPLANMASI İSTENEN SORULAR, AÇIKLAMALAR VE TALEPLER.

(İş bu dilekçe 4 sayfadan ibarettir)

Sermaye Piyasası Kurulu, Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1) Ek: 1 'de yer alan, Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri (1,3.5 Sayılı İlke);" ... Genel Kurul Toplantısında gündemde yer alan konuların tarafsız ve tarafsız ve ayrıntılı bir şekilde açık ve anlaşılabilir bir yöntemle aktarılması konusuna toplantı başkanı özen gösterir. Pay sahiplerine eşit şartlar altında düşüncelerini açıklama ve soru sorma imkanı verilir. Toplantı başkanı, genel kurul toplantısında ortaklarca sorulan ve ticari sır kapsamına girmeyen her sorunun doğrudan genel kurul toplantısında cevaplandırılmış olmasını sağlar. Sorulan sorunun gündemle ilgili olmaması veya hemen cevap verilemeyecek kadar kapsamlı olması halinde, sorulan soru en geç 15 gün içerisinde Yatırımcı İlişkileri Bölümü tarafından yazılı olarak cevaplanır. Genel kurul toplantısı sırasında sorulan tüm sorular ile bu sorulara verilen cevaplar, en geç genel kurul tarihinden sonraki 30 gün içerisinde Yatırımcı İlişkileri Bölümü tarafından ortaklık İnternet sitesinde kamuya duyurulur..." şeklindedir.

3.1.13. Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına ilişkin Tebliğ (Seri: IV, no: 56) EK: Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri m.1.2 "Bilgi Alma ve inceleme Hakkı"; " ... Her pay sahibinin bilgi alma ve inceleme hakkı vardır. Bilgi alma ve inceleme hakkı, esas sözleşmeyle veya şirket organlarından birinin kararıyla kaldırılamaz veya sınırlandırılmaz" şeklindedir.

Az yukarıda yapılan açıklamalar bağlamında aşağıda yazılı soruların cevaplanmalarını ve inceleme/denetleme istenen konularda izin verilmesini rica ederim.

GENEL KURUL GÜNDEM MADDESİ 2 VE 5 İÇİN CEVAPLANMASI İSTENEN SORULAR VE TALEP EDİLEN İNCELEME/DENETLEME KONULARI.

Şirketimiz Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kanunu ve bunlarla ilgili mevzuat çerçevesinde faaliyetleri ile ilgili gereken her türlü raporlama ve açıklamayı büyük bir titizlik içerisinde yapmaktadır. 2021 yılı Faaliyet Raporumuzun Kurumsal Yönetim Bölümü ile 2021 yılı Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporlamasında; Yönetim Kurulumuzun yapısı, üyelerimizin nitelikleri, toplanma sıklığı, karar sayısı ve buna benzer diğer bilgiler verilmekte, ayrıca Yönetim Kurulunun çalışmalarını destekleyen komitelerin işleyiş yapısı ve faaliyetleri de detaylı olarak anlatılmaktadır. Bunun gibi, Mali Raporlarımız uluslararası saygınlığı olan bir denetim firması tarafından denetlenmekte, bu denetim sadece halka açık olan Tekfen Holding A.Ş.'nin (Holding) mali raporlarıyla sınırlı kalmamakta, Holding'de konsolidasyona tabi olan Toros Tarım A.Ş. ve Tekfen İnşaat ve Tesisat A.Ş.'nin (Tekfen İnşaat) mali raporlarını ve Tekfen İnşaat'ın projelerinin olduğu ülkelerde faaliyet gösteren

uluslararası denetim kuruluşları tarafından gerçekleştirilen yerinde denetimler ile proje mali sonuçlarının denetimini de kapsamaktadır.

Her ticari şirket gibi halka açık şirketler de faaliyetlerine ilişkin mali raporlamalarını mevzuatın gerektirdiği ölçüde ve belli sınırlar çerçevesinde yapmaktadır. Bu çerçevede, Genel Kurul'da yöneltilen aşağıdaki sorular, açıklanması halinde şirket menfaatlerini tehlikeye atacak veya konusu itibarıyla ortakların hak ve menfaatleri üzerinde etkisi olmayan nitelikte ise detayları sınırlı tutularak cevaplandırılmıştır.

- 1. Bilanço dipnot 26'da danışmanlık gideri kısmında 47.466.000TL, dışarıdan sağlanan hizmetler kısmında ise 63.010.000 TL olmak üzere toplam 110.476.000 TL dışarıya ödeme yapıldığı görülmektedir. Alınan danışmanlık ve sağlanan hizmetler hangi uzmanlık alanında alınmıştır ve bunların detayları nelerdir? Kimlerden alınmıştır? Paylaşılmasını talep ediyorum.*

Tekfen Holding faaliyetlerine Taahhüt, Tarımsal Sanayi, Tarımsal Üretim ve Hizmet ana iş kolları bazında devam etmektedir. Soruda belirtilen 58 milyon TL tutarındaki kısmı gübre takip sisteminin işletilmesi için Tarım Bakanlığı tarafından görevlendirilen şirkete ödenen ve "Dışarıdan alınan hizmetler" olarak sınıflandırılan hizmet ücretidir. Kalan tutar, faaliyetlerin devamı esnasında muhtelif grup şirketlerimizin ilgili mevzuat veya duyulan ihtiyaç gereği detay teknik konularda yurtiçi ve yurtdışında konusunda uzmanlık sahibi olan ulusal ve uluslararası firmalardan bilgi işlem, bağımsız denetim, vergi danışmanlığı, yönetim danışmanlığı, hukuk ve benzeri ticari konularda alınan hizmetlere ilişkin giderlerdir. Bu hizmetlerin bir kısmı faaliyet gösterilen ülkelerdeki mevzuat nedeni ile zorunlu hizmetler olup, bir kısmı da şirket faaliyetlerini iyileştirme hedefi ile alınan hizmetlerdir.

- 2. Personel giderleri içerisinde 444.396.000 TL gider görünmektedir. Danışmanlık ya da hizmet aldığımız işleri yapacak yetkinlikte personel Holding bünyesinde yok mudur?*

Söz konusu giderler çeşitli yasal düzenlemeler ve ihtiyaç duyulan hizmetin doğası gereği şirket dışı bağımsız uzmanlardan temin edilmesi gereken ve birinci soruda belirtilen konularda temin edilen teknik ve idari danışmanlıklardan oluşmaktadır.

- 3. Bilanço dip not 11'de devam eden işlerin birikmiş maliyetleri 75.348.872.000 TL, gerçekleşen hakedişler 74.567.710.000 TL ve fark zarar 1.405.770.000 TL görünmektedir. Kimya bölümünüz olmasa (Toros Tarım) Holding batık duruma gelecekti. Bu zararın sebebi nedir?*

Soruda bahsi geçen Tekfen Holding Konsolide Finansal Tabloları dipnot 11'de yer alan birikmiş maliyetler ile gerçekleşen hak edişler arasındaki fark tutarı olan 1.405.770.000 TL'lik tutar zarar değildir. Mühendislik ve Taahhüt bölümünde; 2021 yılında devam eden inşaat işlerinin sahada yapılan ancak henüz işverenlere fatura edilmeyen 1.863.471.000 TL'lik sözleşme varlığı mevcut iken, yapılmadığı için henüz gideri gerçekleşmemiş ancak işverenlere fatura edilmiş 457.701.000 TL'lik sözleşme yükümlülüğü mevcuttur. Söz konusu varlık ve yükümlülüklerin neti, 1.405.770.000 TL olmakta ve zamanlama farkı nedeniyle oluşmaktadır. Bu işlemlerin bilançoya yansıtılması uygulamadaki muhasebe standartlarına göre yapılmaktadır. Soruda bahsi geçen ve 2021 yılı mali tablolarımızın 21 numaralı

dipnotunda yer alan 75,3 milyar TL ve 74,6 milyar TL'lik tutarlar (624 milyon TL'lık kayda alınan karlar da ilave edildiğinde) aynı bakiyeyi veren ve halen devam eden işlerin proje başından itibaren benzer şekilde mali tablolara yansımış toplam tutarlardır.

4. *Bilanço dip not 28'de operasyondan kaynaklı esas faaliyetlerden diğer gelirler başlığı altında bulunan operasyonlardan kaynaklanan kur farkı gelirleri 712.319.000 TL, esas faaliyetlerden diğer giderler başlığı altında bulunan operasyonlardan kaynaklanan kur farkı gideri 1.636.244.000 TL ve zarar yaklaşık 712 milyon zarar görünmektedir. Aradaki zarar neden kaynaklanmaktadır? Yönetimin yükümlülükleri, görev ve sorumluluklarıyla ilgisi var mıdır?*

Tekfen Holding Konsolide Finansal Tabloları Dipnot 28'de belirtilen operasyonlardan kaynaklanan kur farkı gelirleri ve giderleri grup şirketlerimiz olağan faaliyetleri esnasında oluşan gelir ve giderlerdir. Grup şirketlerimizin fonksiyonel para birimleri ile faaliyet gösterdikleri ülkelerin lokal para birimleri arasında oluşan çevrim farkları ya da faaliyetler esnasında maruz kaldıkları işlem çapraz kurlarından oluşmaktadır. Dipnot 35'de kur farkı zararından korunmak için yapılan işlemlerin ayrıntıları yer almaktadır.

5. *Taahhüt Grubunda 2021 yılında oluşan zararın ana sebebi nedir? Zarar edilmesinde yönetimin ve yetkilendirdiği personellerin sorumlulukları var mıdır? Tekfen İnşaat'ın azalan iş hacmini artırmak için bir planı var mıdır?*

2020 yılının ilk aylarında başlayan ve halen etkileri devam eden Covid-19 pandemisi, bu dönemde değişik coğrafyalarda başlanmış olan ve devam eden inşaat projelerimizde idarelerin projeleri yavaşlatmaya veya uzatmaya yönelik kararları neticesinde proje giderlerimizin artmasına sebep olmuştur. Bunun yanı sıra proje spesifik olmak üzere,

- ancak kış mevsiminde çalışılabilen Rusya'daki Kharampur Projemizde bir kışın mevsim normallerinden daha sıcak, ikinci kışın ise mevsim normallerinden daha soğuk yaşanması yüzünden oluşan verimsizlik;
- Suudi Arabistan Projemizde ise uygulanan giriş çıkış vize kısıtlamaları ve faaliyetlerimizi diğer müteahhitlerle koordine etmekte İdare'nin yol açtığı gecikmeler;
- Al Thumama Stadyum Projemizde İdare'nin sağladığı tasarımın FIFA standartlarına uyumlu hale getirilmesi için yapılması gereken ilave işler

giderlerimizin artmasına neden olmuştur. Son iki yılda Grubun zarar etmesinde başlıca sebep olan bu gider artışlarının idarelerce telafisine yönelik taleplerimiz halen değerlendirilme ve karşılıklı olarak müzakere aşamasında olup idarelerle taleplerimizin sonuçlandırılmasına yönelik görüşmeler devam etmektedir. Bu zararların tamamının olmasa da önemli bir kısmının telafi edileceği ve projelere gerekli ilave sürelerin verileceği beklentisi içerisindeyiz.

2019 yılında portföyümüzün %65'ini oluşturan gaz ve petrol işlerinin düşük petrol fiyatları sebebiyle yatırım kararlarının ertelenmesi, 2020 ve 2021 yılında yaşanan ve halen devam eden pandemi nedeniyle Tekfen İnşaat, yeni iş almak ve devam eden işlerin beklenen finansal sonuçlarını mali tablolarına aktarmak konusunda çeşitli olumsuz etkilere maruz kalmıştır. 2017 yılı ile 2021 yılı arasında global ölçekte yapılan karşılaştırmaya göre yapımına karar verilen ve ihalesi sonuçlandırılmış proje sayısı neredeyse yarı yarıya düşmüştür.

Tüm bu olumsuzluklara rağmen, şirketin kalan iş miktarı son 10 yılın ortalama seviyelerindedir. Halen mevcut ve yeni coğrafyalarda gerektiğinde güçlerimizi birleştirdiğimiz iş ortakları ile iş geliştirme faaliyetleri yürütülmekte olup, küresel olumsuz etkilerin de gerilemesi ile birlikte yeni iş hacmimizde geçmiş yıllara göre kademeli şekilde artış olacağı beklenmektedir.

6. *Taahhüt Grubunda, şartname ve eklerinin incelenmesi, teklif verilmesi, işin alınması, yapılması ve teslimi aşamaları ile yapılan işe ait ödemelerin alınması sırasında düzenlenen hakedişler ve sözleşme ve ekleri hükümleri arasında, lehe olan hususlarla ilgili, alanında uzman hukukçu ve inşaat mühendislerinin oluşturduğu bağımsız kişilerden oluşan denetleme yapacak ve rapor vermesini sağlayacak bir kurulumuz var mıdır? Eğer yoksa, şeffaflık ve denetlenebilirlik açısından bahsedilen şekilde bir kurul oluşturulması ve düzenli rapor hazırlanması sağlanarak hissedarlarla paylaşılması düşünülmekte midir? Bu şekilde oluşturulacak bir kurulun, maliyet ve masrafların daha az olmasını sağlayacağı, şeffaflık ile karın artmasına katkı sağlayacağı kanaatindeyim.*

Taahhüt grubumuzun hem genel olarak sözleşme hukukunu hem de bu konuda kullanılan evrensel sözleşme kılavuzlarını bilen ve sürekli takip eden uzman mühendislerden oluşan Sözleşmeler bölümü, hem de bünyesinde yetkin hukukçuların yer aldığı Hukuk Başmüavirliği bölümleri vardır. Bu bölümler, ihale şartnamelerinin incelenmesi, hazırlanacak tekliflerde kullanılmak üzere alt yüklenicilerden toplanan tekliflerin bu şartnamelere uygunluğunun kontrol edilmesi ve hem de nihai teklifimize konacak şerhlerin belirlenmesinde Teklif Bölümümüze destek vermektedirler. Teklifimizin ilgili İşveren tarafından kabul edilmesini takiben başlayan sözleşme müzakere sürecinde bu bölümlerimiz müzakere heyetimizin içinde görev yapmaktadırlar.

7. *Tekfen İnşaat'ın almış olduğu inşaat işlerinde işin sözleşme ve eklerine göre alınması gereken tutar ile alınan hakediş tutarlarının kıyaslanması yapılmakta mıdır?*

Her proje teşkilatlanmasında bulunan ve yapılan işlerin takibinden sorumlu olan Teknik Ofis, değişik bölümlerden kendisine kontrolü yapılarak ulaştırılan hak edişleri, projenin sözleşme yöneticisi ile birlikte, sözleşme hükümlerine uygun olarak şantiyede yapılan imalat ve diğer işlerin metrajı ile bunların sözleşmede yer alan fiyatlarını kullanarak hazırlanan aylık hak edışı İşveren İdarenin onayına sunmaktadır. Bu şekilde onaylanan aylık hak ediş esas alınarak o döneme ait faturamız hazırlanmakta ve sözleşmede öngörülen sürede tahsil edilmesi için takip edilmektedir. Bunun yanı sıra Maliyet Kontrol Departmanı tarafından gerekli takipler yapılmaktadır.

8. *İnşaat işlerinin alınma aşamasında, ihale sözleşmesi ve şartnamelerine göre teklif fiyatları oluşturulmaktadır. Bu teklif fiyatlarının oluşturulması sırasında ise yapılacak işin malzeme+işçilik+diğer maliyet ve giderleri hesaplanmakta, üzerine kar eklenip teklif fiyatı oluşturulmaktadır. Normal şartlarda inşaat işlerinde bu kadar büyük zarar olması normal bir durum değildir.*
- a. *Zarar, teklif verilmesi sırasında, teklif fiyatın oluşturulması aşamasında yapılan hatalı hesaplardan mı yoksa imalatların yapımı sırasında bu hesaplardaki sapmalardan mı meydana gelmiştir?*
- b. *Zarar, işin yapımı sırasında, yönetimin işin uzmanı olmamasından kaynaklı olarak maliyet ve masrafların teklif aşaması sırasındaki hesaplamaların çok üzerinde olmasından mı meydana gelmiştir?*
- c. *Zarar, teklif verilme aşamasında hatalı hesaplamalardan dolayı düşük teklif*

- verilmesinden mi meydana gelmiştir?
- d. Zarar işin alınma bedelinin üzerinde fiyatlarla taşeronla yaptırılmasından mı meydana gelmiştir?
  - e. Alınan işlerde yönetimde olan kişilerin ya da onların yakınlarına ait olan inşaat şirketlerine taşeronluk verilmiş midir? Eğer verildiyse sözleşme taşeron fiyatlarıyla sözleşme fiyatları kıyaslanmış mıdır?
  - f. Zararın tekrar olmaması ve/veya azaltılması için aldığınız önlemler var mıdır?

İnşaat-montaj işlerinin tekliflerinin hazırlanma süreci sorunuzda özetlendiği gibidir. Ancak teklif hazırlama sürecinin bir senaryo yazım sürecine benzetilmesi yanlış olmayacaktır. İşin ifası sırasında oluşabilecek ve önceden öngörülmesi mümkün olmayan bir çok gelişme ve aksaklık (5. soruda detaylı olarak somut örnekleri verildiği gibi) maliyet artışlarına, bu maliyetlerin tamamının aynı şekilde işverenden tahsil edilememesi de projede zarar edilmesine neden olabilmektedir. Bu nedenle sözleşme imzalanmasını takiben yapımı üstlenen Proje Yönetimimiz çeşitli iş kalemlerini, o iş kalemi için ana sözleşmede yer alan (satış fiyatımızdan teklifimizde öngördüğümüz “genel gider ve kar” düşülerek bulunan) maliyet fiyatının altında veya en kötü ihtimalle maliyet fiyatına ve ana sözleşme koşulları dikkate alarak alt yükleniciye taşere etmektedir. Proje Yönetiminin uzmanlığı konusunda bir eksiklik görülmesi durumunda bu eksikliği giderecek yönetsel önlemler alınmaktadır. Buna ilaveten projelerimizdeki Sözleşme Yönetim Birimlerimiz merkez Sözleşme Bölümümüz ile koordinasyon halinde işin icra edildiği dönemde hak ve telafi talepleri hazırlayarak başka fasıllardan doğabilecek zarar risklerini dengelemeye gayret etmektedir.

9. Tüm alınan inşaat işlerine ait yazışmaların, sözleşme ve ekleri ile alınan hakkedişlerin incelemeye açılmasını talep ediyorum. Eğer buna izin verilmeyecekse aşağıdaki hususlarda alanında uzman bilirkişiler marifetiyle (İnşaat Mühendisi hakkediş/kesin hesap uzmanı, inşaat sözleşmeleri alanında uzman hukukçu) alınan inşaat işlerinin denetlenmesini ve rapor oluşturulmasını talep ediyorum.
  - a. İnşaat işlerine ait sözleşme ve ekleri ile yapılan hakkediş ödemelerinin birim fiyat tarifi, birim fiyat teknik şartnamesi ve sözleşme hükümleri doğrultusunda incelenmesini, hakkedişlerin birim fiyat tarifine, imalatın teknik şartnamesine ve sözleşme hükümlerine göre doğru alınıp alınmadığının tespit edilmesini talep ediyorum.
  - b. Taşeronlara yapılan sözleşmeler ile şirketin ana sözleşmesi birebir aynı mıdır? Zararların bir kısmı bundan kaynaklanıyor olabilir. Bu yönde çok daha detaylı bir inceleme ve araştırma yapılmış mıdır? İşin alınan teklif fiyatı ile taşeronla verilen teklif fiyat arasında fark olup olmadığının, koşullarının aynı olup olmadığının, taşeron firmaya verilen işin fiyatının alınan fiyattan düşük olup olmadığının tespitinin yapılmasını talep ediyorum.
  - c. Yapılan hakkedişlerde birim fiyat tariflerine göre birim fiyata dahil olan olmayan hususların var olup olmadığının incelenmesini, buna göre alınması gereken imalat bedelinin olup olmadığının tespit edilmesini talep ediyorum.

(a), (b) ve (c) şıklarındaki sorularınızın Yukarıda 8 . soruya verilen açıklama ile cevaplandığını değerlendiriyoruz.

Tüm projelerimiz Tekfen Holding ve Tekfen İnşaat bünyesindeki İç Denetim birimlerince rutin ve özel denetimler yapılarak incelemeye tabi tutulmakta, ayrıca özel durumlarda projeler uzman kişilerce konu bazında değerlendirilmektedir.

10. Oluşan zararlar pandemiye bağlanmaktadır. Pandemi nedeniyle sözleşmede yazılı mücbir sebep maddesi işletilmiş midir? İşverenlerden zararın tazmini ya da sözleşmenin uyarlaması yönünde talepte bulunulmuş mudur ya da yasal haklar kullanılmış mıdır?

Pandeminin oluşan zararlara etkisi açıktır. Bu etki hem pandemi dolayısıyla gündelik hayata getirilen kısıtlar, ülkelere giriş çıkışlarda uygulanan seyahat kısıtlamaları, ülke girişlerinde veya bulaşı durumlarında karşılaşılan karantinada kalma zorunlulukları, sokağa çıkma yasakları, ulaşım araçlarına getirilen kapasite sınırlamaları, , yemekhane, yatakhane gibi toplu kullanım alanlarına getirilen kapasite kısıtlamaları gibi doğrudan ve de tedarik zincirinde yaşanan kopukluklar nedeniyle, işçilik ve malzeme fiyatlarındaki artışlara yol açmak gibi dolaylı biçimde yaşanmaktadır.

Zararların sebebine ilişkin detaylı açıklamalarımız 5. soruda yer almaktadır. İdarelere yapılan telafi taleplerinde sözleşmelerin ve yasaların bize tanıdığı tüm haklar değerlendirilmekte, ilgili idareler nezdinde zarar giderimi için sözleşme hükümleri çerçevesinde ilgili işverenlerden gerekli talepler yapılmaktadır.

11. Yönetim kurulu üyeleri görevlerini ifa ederken ve verilen yetkileri kullanırken, tedbirli bir yöneticinin özeniyle hareket etmeli ve şirket menfaatlerini gözetmelidir. Yönetim kurulu üyelerinin özen ve dikkat yükümlülüğünün kapsamı, şirket ana sözleşmesi, kanun, iç yönerge ve yönetim kurulu tarafından verilen tüm yetki ve görevleridir. Tüm yönetim kurulu üyeleri, yönetimden görevli kişilerin kanunlara, şirket esas sözleşmesine, iç yönergelere ve şirket kararlarına uyup uymadığını denetleme yükümlülüğü altındadır. Söz konusu üst gözetim yükümlülüğü, yönetim kurulunun devredilemez görev ve yetkileri arasındadır. Taahhüt grubunun 2 yıldır zarar etmesi karşısında, şirket menfaatlerini gözetme sorumluluğu doğrultusunda yönetimden sorumlu kişiler hakkında yönetim kurul üyelerinin bir denetlemesi olmuş mudur? Bu zarar ilgili bir araştırma yapmayı düşünmekte midirler?

Her ticari anonim şirket gibi, bir anonim şirket olan Tekfen İnşaat ve Tesisat A.Ş.'nin de esas amacı kar elde etmektir. Diğer taraftan, uluslararası bir taahhüt firması olması sebebiyle, her ülkede sistematik ve sistematik olmayan birbirinden farklı pek çok risk faktörü altında çalışmaktadır. Holding yönetim kurulu soruda bahsi geçen sorumluluklarını yerine getirmek üzere, Yönetim Kurulu'na bağlı Riskin Erken Saptanması Komitesi ve Denetim Komitesi'nin de desteğiyle her türlü takip ve gözetim yükümlülüğünü yerine getirmektedir. Her bir projesi 2 ila 4 yıl süren bir taahhüt şirketinin faaliyet sonuçlarını bu işlerin izleyen yıllarda sonlanacağı düşünülecek proje süresince gerçekleşen maliyet artışları için idarelere yapılan taleplerin müzakereleri sonucunda alınabilecek ödemeler, taahhüt grubu faaliyetlerinin nihai sonucunu gösterecektir.

Ayrıca, Mühendislik ve Taahhüt Grubumuzun mali performansını artırmaya ve daha verimli çalışmasını sağlamaya yönelik olarak 2021 yılı içerisinde aldığımız danışmanlık hizmetinin sonucu olarak bu grubun stratejik yaklaşımını ve süreçlerini geliştirmeye yönelik tedbir ve uygulamalar devreye alınmaktadır.

12. *Borca batık olma durumu (teknik iflas), şirketin aktiflerinin borçlarını karşılayamaması halidir. Borca batık durumda olmanın işaretleri, yıllık ve ara dönem finansal tablolardan, denetime tabi şirketlerde denetim raporlarından, erken teşhis komitesinin raporlarından, yönetim organının belirlemelerinden ortaya çıkabilir. Şirketin borca batık durumda bulunduğu şüphesini uyandıran işaretler varsa, yönetim organı, aktiflerin hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de muhtemel satış fiyatları üzerinden bir ara bilanço çıkartır. Tekfen İnşaat ve Tesisat A.Ş. ayrı bir Anonim Şirkettir, ayrı tüzel kişiliği ve sermayesi vardır. 2 yıldır bu şirkette oluşan zararın şirketi borca batık hale getirip getirmediği araştırılmış mıdır? Bununla ilgili bir işlem yapılması planlanmakta mıdır?*

Yürürlükte olan mevzuat uyarınca şirketin teknik iflas durumu söz konusu olmamakla beraber, şirket öz sermayesinin güçlendirilmesi amacıyla sermaye artırımı yapılması için Tekfen Holding ve Tekfen İnşaat Yönetim Kurulları tarafından süreç başlatılmıştır.

13. *TTK'nın 376'ncı maddesinin birinci fıkrasına göre; son yıllık bilançodan, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısının (yani ½) zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşılırsa, yönetim kurulu, genel kurulu hemen toplantıya çağırır ve bu genel kurula uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunar. Tekfen İnşaat Tesisat için bu işlem yapılmış mıdır?*

Önceki soruda cevaplanmıştır.

14. *Şirket yönetiminde olan kişilerin ve/veya birinci derece yakınlarının kendine ait şirketleri ya da danışmanlık yaptığı firmalar var mıdır? Eğer varsa sahip oldukları ya da danışmanlık yaptıkları şirketler ile Tekfen Holding arasında bir ilişki var mıdır? Bu sahip olunan ya da danışmanlık yapılan firmalar holding ya da Tekfen İnşaat Tesisat A.Ş.'den iş almışlar mıdır? Eğer böyle bir durum varsa bu ticari ilişki, çıkar çatışmasına neden olmamakta mıdır?*

2021 yılı Finansal Tablolarımızın 34 numaralı dipnotunda Tekfen Holding A.Ş. ve grup şirketlerinin "İlişkili olduğu taraflarla yapılan işlemler"e dair açıklamalar yer almaktadır. Ayrıca her yıl yapılan Olağan Genel Kurul toplantısında alınan bir karar ile Yönetim Kurulu üyelerine Şirket'in konusuna giren işleri bizzat veya başkaları adına yapmaları ve bu nev'i işleri yapan şirketlerde ortak olabilmeleri ve diğer işlemleri yapabilmeleri hususunda, Türk Ticaret Kanunu'nun 395. ve 396. maddeleri uyarınca izin verilmekte ve önceki yıl içerisinde bu kapsamda gerçekleştirilen işlemler hakkında bilgi verilmektedir. Buna ek olarak, ilgili genel kurullar tarafından izin verilen kişiler dışındaki yönetim kademeleri için Tekfen Holding A.Ş. ve Tekfen İnşaat ve Tesisat A.Ş.'nin etik ilkeleri uyarınca bahsedilen nitelikte çıkar çatışmaları açıkça yasaklanmış olup bu şekilde hizmet, mal veya danışmanlık alımı tespit edilmesi durumunda ilgili kişiler hakkında disiplin cezası, uyarılı ya da uyarısız işten çıkarma ve gerekli olması halinde durumu ilgili mercilere bildirim yaptırımları uygulanmaktadır.

15. *Yönetimde olan kişilerden, grup şirketlerin dışında başka şirketlerde de görev alanlar ya da danışmanlık yapanlar var mıdır? Eğer varsa, oradaki işleri buradaki görevlerini olumsuz etkilememekte midir?*

2021 yılı Faaliyet Raporumuzun 192-193 sayfalarında da Yönetim Kurulu üyelerimizin Tekfen Grubu dışında hangi şirketlerde ne tür görevlerinin bulunduğu yer almaktadır. Tekfen Grubu şirketleri ile burada adı geçen şirketler arasında Yönetim kurulu üyelerinin görevlerini şirketimiz aleyhine etkileyecek ve bir çıkar çatışmasına sebep olacak düzeyde bir ticari ilişki bulunmamaktadır.

16. *Katar'a girmesi yasaklı üst düzey yöneticileriniz ve almış olduğunuz ceza var mıdır? Katar'da pasaportuna el konulan ve hapse atılan personelleriniz olmuş mudur? Katar'da yapılan bazı ödemelerden dolayı şirket hakkında cezai soruşturma yapılmış mıdır? Şirketin Katar ihalelerinden 1 yıl men edilmesi söz konusu mudur? Eğer tüm bunlar varsa sebebi nedir?*

Katar'a girmesi yasaklı hiçbir yöneticimiz yoktur, hapis cezası alan hiçbir yöneticimiz yoktur. Katar'da şirketimiz aleyhine herhangi bir cezai soruşturma yapılmamıştır. Şirketimizin Katar ihalelerinden bir yıl men edilmesi söz konusu değildir. Şirketimiz Katar'daki ihalelere kesintisiz olarak katılmakta olup başarılı olduğu durumlarda sözleşme imzalamaktadır. Nitekim 2020 yılında Ashghal'dan alınan Link Road Projesinden sonra 2021 yılı içinde sürdürülen müzakerelerden sonra bu yıl içinde KAP'ta da duyurulduğu üzere 448 milyon USD'lik yeni bir sözleşme imzalanmıştır. Şirketimiz Katar'ın "Sharq Crossing" gibi en prestijli proje ihalesine davet edilen uluslararası firmalar arasında yer alan iki Türk firmasından biridir.

17. *TTK m. 375 Yönetim Kurulunun devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkileri ile ilgilidir. Şirket ile ilgili alınan kararlarda buna uyulmakta mıdır? Kararlar nerede alınmaktadır? Şirket organlarının devredilemez yetkilerinin kullanıldığı durumlar olmuş mudur? Holding hisselerinin % 47.8'i halka açıktır. Küçük yatırımcıların hak ve menfaatleri yönetim kurulundaki bağımsız üyelerce korunmalıdır. Hal böyle iken oluşan zararlar ve yaşanan olaylarda bağımsız üyeler borsa yatırımcılarının haklarını korumakta mıdırlar, küçük yatırımcıların yasal haklarını gözetmekte ve gereğini yapmakta mıdırlar?*

Şirket ile ilgili alınan kararlarda TTK m. 375 Yönetim Kurulunun devredilemez ve vazgeçilemez görevlerine uyulmaktadır. Kararlar Şirketimizin merkezinde fiilen yapılan toplantılar ile ve üyelerden hiçbiri toplantı yapılması isteminde bulunmadığı takdirde TTK 390/4 uyarınca elden karar şeklinde alınmaktadır.

Bağımsız yönetim kurulu üyeleri gerek Sermaye Piyasası mevzuatı gerekse TTK uyarınca kendilerine yüklenilmiş olan görevleri yerine getirmektedirler. Özellikle Kurumsal Yönetim Komitesi, Denetim Komitesi, Riskin Erken Saptanması Komitesi ve Ücret Komitesi bünyesinde yaptıkları çalışmalar ile mevzuatın kendilerine yüklediği gözetim ve kontrol görevlerini ifa etmektedirler.

18. *Sosyal medyada aşağıda yazılı paylaşım yapılmaktadır. 2019 yılında SOCAR Polymer Investments LLC hisselerini 100.000.000 \$ bedelle satın alındığı, satanların Pasha Holding LLC ve Socar Overseas Ltd. , değerlemeyi yapanların ise Pricewaterhouse Coopers Eastern Europe BV Azerbaycan Şubesi olduğu yazılıdır. Bu kadar kısa sürede bu kadar büyük değer kaybı neden olmuştur? Hisse değerinin 100.000.000 \$'dan, 50.000.000 \$'a düştüğü, % 50 değer kaybına uğradığı belirtilmektedir. 170.000.000 \$'lık Katar Stadı yapım işinden 110.000.000 \$ zarar edildiği yazılıdır. Bu zararların sebebi nedir? Bununla ilgili araştırma yapılmış mıdır? Yönetim zaafiyeti var mıdır? Bu husus SerPK m.21 kapsamında değerlendirilmiş midir? Yönetim kurulu üyeleri ya da diğer bağımsız üyeler bir araştırma yapıp sonucu küçük yatırımcıyla paylaşmayı ve bunları önleyici tedbirler almayı düşünüyorlar mı? Bu konularda denetleme talep ediyorum.*

SOCAR Polymer şirketinin sermayesinde %10'luk pay edinimi 2019 yılı sonunda gerçekleşmiş ve söz konusu satın alma işleminde hisselerin değer tespiti için Price Waterhouse Coopers Eastern Europe B.V. Azerbaycan Şubesi'nden değerlendirme hizmeti alınmıştır. Buna göre şirketin toplam sermaye değeri 1.169 milyon ABD Doları olarak tespit edilmiş, yapılan pazarlıklar sonucunda %10'luk pay için 100 milyon ABD Doları ödenmiştir. Değerleme Raporu indirgenmiş nakit akımları yöntemi esas alınarak belirlenmekte, burada kullanılan varsayım ve kabuller ile diğer piyasa parametreleri değiştiğinde şirket değeri de buna göre artmakta veya azalmaktadır. Bahsi geçen şirkete hammadde tedariki sağlayan firmanın üretim ve tedarikte yaşadığı sıkıntılar sebebiyle SOCAR Polymer'in önümüzdeki dönemde üretiminin ve buna bağlı olarak satış ve karlılığının düşeceği beklendiğinden, buna göre hesaplanan şirket değerinde azalma olmuştur.

Katar Stadı Projesinde yazılan zarar esas olarak, ortağı olduğumuz Ortak Girişim'in teklifi hazırlanırken esas alınan yapım şartnamelerinin, işin başlamasından sonra FIFA standartlarına uygun olmadığına anlaşılmasıyla ortaya çıkan ilave işlerden ve bu nedenle yapım süresinin uzamasından kaynaklanmıştır. Bu ilave işler ve süre uzatımından kaynaklanan maliyet artışları konusunda mufassal bir Telafi Talep Dosyası hazırlanmış ve İdareye sunulmuştur.

19. *Gaz depolama işi için para ödendi mi? İş yapılacak mı? Yapılmayacaksa ve para ödendiyse geri alındı mı?*

Gaz depolama işi olarak sorulan Toren Doğalgaz Depolama ve Madencilik A.Ş. ve Gaz Depo ve Madencilik A.Ş. şirketlerinin %2,5 oranındaki hisseleri, 2016 yılında toplam 84 milyon TL bedel ile satın alınmış, ancak o günden bugüne kadar geçen süre zarfında ilgili şirketler tarafından proje finansmanı sağlanamaması sebebiyle bu şirketlerin sahip oldukları gaz depolama lisansına uygun bir depolama projesi henüz başlatılamamıştır. Bu çerçevede, söz konusu hisselerin satın alınması sırasında imzalanan hisse satın alma sözleşmesinde kredi temin edilememesi gibi durumlarda doğan satıcının "hisseleri geri satın alması"na yönelik geri alım yükümlülüğünü yerine getirmesi talep edilmiştir. Buna ilişkin hukuki süreç devam etmekte olup, konuya ilişkin açıklamalar 2021 yılı finansal raporumuzun 6 numaralı dipnotunda yer almaktadır.

20. *Katar, Rusya, Arabistan, Azerbaycan, Libya gibi ülkelerde bekleyen ve muvazaalı alacaklar var mıdır? Bunlarla ilgili sözleşmelerin cezai hükümleri işletilmekte midir? Örneğin, Azerbaycan stad yapım işinde ödenmeyen 60.000.000 \$ alacak yıllardır neden alınmamaktadır? Beklenilmesinin nedeni nedir? Oluşan zararların araştırması yapılmış mıdır? Bu zararların nasıl telafi edilmesi planlanmaktadır? Açılmış olan*

davalar ve tahkim süreçleri var mıdır?

Çalıştığımız ülkelerdeki alacaklarımızın hiçbiri muvazaalı değildir. Azerbaycan stad yapım işi ile ilgili henüz ödenmeyen faturamızın bakiyesi 55 milyon USD olup, bu yıl sonuna kadar peyderpey tahsil edilmesi beklenmektedir. Telafi taleplerimizin tamamı, ilgili sözleşmelerde yer alan hükümlere uygun belgelerle desteklenmiş olup, sözleşmesel ve hukuki dayanakları olan dosyalardır. İlgili İdarelerle sürdürülmekte olan müzakerelerden beklenen sonuçlar elde edilemezse sözleşmelerinde yer alan hükümler çerçevesinde hukuki süreç başlatılabilecektir. Bu bağlamda bilindiği gibi Libya'daki telafi talebimize ilişkin olarak başlatılan tahkim süreci kısmen lehimize sonuçlanmış ancak kararın tenfizi veya sulhen tahsilatının yapılmasına ilişkin çalışmalarımız Libya'daki resmi otorite boşluğu nedeniyle halen devam etmektedir.

- 21. Katar'da taşeronlara verilen işlerde, taşeronlar ile Tekfen İnşaat arasında ödemeler konusunda yaşanan anlaşmazlıklar var mıdır? Varsa tutarı nedir?*
- 22. Katar'da yapılan işlerde işveren Katar Devleti'nce yapılan ihtiyat kesintileri şirkete iade edilmiş midir ve Tekfen İnşaat bunları taşeronlara ödemiş midir? Eğer ödeme yaptıysa hangi şartlarla ödemiştir? Ödemediyse neden ödememiştir? Gerekçeleri nelerdir?*

21 ve 22'nci sorular mali tablolarımız ve mali sonuçlarımız üzerinde doğrudan etki eder nitelikte olmayıp, taşeronlarla olan ilişkilerimiz ilgili sözleşme şartlarına uygun olarak devam etmektedir.